

Ако Европска унија (ЕУ) има "црвену линију" кад је реч о односу Србије према Кини, председник Александар Вучић могао би да буде близу ње, али се блок 27 земаља можда ипак неће конфронтирати са Београдом због других преокупација, оцењује амерички Блумберг.

Европска унија је забринута јер је Србија, једини европски купац напредног кинеског наоружања западно од Белорусије, ове године надоградила арсенал набавком суперсоничних балистичких ракета СМ-400 из Кине, наводи њујоршки медиј.

Потенцијална куповина кинеских борбених авиона могла би да буде тема разговора током предстојеће Вучићеве посете Кини, од 24. до 28. маја, додаје Блумберг.

Александар Вучић би, како се наводи, могао да се одлучи за кинеске борбене авионе како би заменио руске МИГ-ове за ношене ракета СМ-400. Ако се Србија одлучи да купи кинеске авионе попут модела Ј-10, то би био њихов деби у Европи.

Блумберг указује да је Кина, са 61,0 одсто, убедљиво највећи извозник оружја у Србију у последњих пет година (2021-2025). После Кине, Србија је у том периоду највише оружја купила од Француске (12,0 одсто), следе Русија (7,0 одсто) и Белорусија (5,7 одсто), док остали извозници оружја у Србију заједно имају удео од 14,3 одсто.

Куповина оружја, како се наводи, сведочи о томе да је Србија за 10 година прешла пут од инвестиционе дестинације до "челичног пријатеља" који подржава претензије Пекинга на Тајван, како је то описао кинески председник Си Ђинпинг. Кина је узвратила подржавајући претензије Србије на Косово, пише у тексту.

Србија све више гледа на Кину као на стратешког савезника услед топло-хладних односа ЕУ са Београдом и фокусираности Русије на Украјину

Србија све више гледа на Кину као на стратешког савезника услед топло-хладних односа ЕУ са Београдом и фокусираности Русије на Украјину, наводи Блумберг и додаје да је кинеско упориште на граници Уније продубило сумње у погледу перспективе придруживања Србије том блоку и ограничења Вучићеве стратегије жонглирања између Запада, Кине и Русије.

Позивајући се на неименованог европског званичника, Блумберг наводи да је ЕУ рекла властима у Београду да ће даљи раст кинеских инвестиција наштетити шансама Србије за улазак у Унију.

Међутим, њујоршки медиј оцењује да се ЕУ можда ипак неће конфронтирати са Србијом

због других преокупација, као што су ратови у Украјини и на Блиском истоку и непрестани напади председника САД Доналда Трампа на НАТО.

Инвестиције Кине на Балкану су се захуктале са њеном глобалном иницијативом "Појас и пут" 2013. године. У Србију је Кина усмерила више од осам милијарди долара нето инвестиција и готово исти износ кредита како би подржала кинеске извођаче радова, које је Србија изабрала за изградњу аутопутева, мостова и брзе железничке везе са Будимпештом, пише у тексту.

Кинеске компаније су такође уложиле милијарде у рудник бакра и злата у Бору и у челичану у Смедереву, чиме је удео Кине у страним директним инвестицијама у Србију повећан на 32 одсто у 2024. години, док је пре више од 10 година износио свега 2,0 одсто, указује Блумберг.

У тексту се наводи и да споразум Србије и Кине о слободној трговини, који је на снази од 2024. године, и безвизни режим између две земље, доприносе доласку више од 100.000 кинеских туриста у Србију годишње.

Велики, савремени Кинески културни центар у Београду, који нуди курсеве језика и програме размене, постао је снажан симбол српско-кинеских веза: изграђен је на месту бивше Амбасаде Кине, уништене у НАТО бомбардовању 1999. године, додаје се.

Блумберг подсећа да ЕУ ипак остаје највећи појединачни извор инвестиција и донација за групу земаља кандидата за чланство, које треба да ускладе економије и демократије са стандардима тог блока 27 земаља.

Унија често позива на опрез када земље кандидати прихватају понуде кинеских извођача радова у инфраструктурним пројектима, обично уз кредите од кинеских банака, или када прихватају инвестиције које користе ланцима снабдевања подржаним од Пекинга. Ипак, везе ЕУ са Кином надмашују све што су земље кандидати до сада постигле, оцењује Блумберг.

(Н1)